

2. El Govern determina els béns de naturalesa duradora a què es refereix l'apartat 5 de l'article 11 d'aquesta Llei.

Disposició final sisena. *Informació als consumidors i usuaris.*

El Govern de la nació ha de posar en marxa, en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, d'acord amb les comunitats autònomes i en col·laboració amb les organitzacions de consumidors i usuaris, un programa específic per informar adequadament els consumidors i usuaris dels drets i obligacions que conté aquesta Llei i per encoratjar les organitzacions professionals perquè informin els consumidors sobre els seus drets.

Disposició final setena. *Títol competencial.*

Aquesta Llei es dicta a l'empara de les competències exclusives que corresponen a l'Estat en matèria de legislació mercantil, processal i civil, de conformitat amb l'article 149.1.6a i 8a de la Constitució.

Disposició final vuitena. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor als dos mesos de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,
Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 10 de juliol de 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern
en funcions,
MARIANO RAJOY BREY

13864 LLEI 24/2003, de 10 de juliol, de la vinya i del vi. («BOE» 165, d'11-7-2003.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.
Sapigueu que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

El vi i la vinya són inseparables de la nostra cultura. Des que l'home deixa testimonis gràfics per a la història, apareix en escena amb una gerra de vi a la mà: a les pintures egípcies, a les àmfores gregues, als mosaics romans.

Malgrat una cultura del vi tan ancestral, amb la seva projecció social, literària i mística, el dret va trigar molt a entrar en aquest camp, que li era aliè mentre pertanyia al món de les satisfaccions dels sentits o dels sentiments. Només quan el vi es va convertir en un problema de salut, d'ordre públic o econòmic —i els poders públics es van interessar per aquestes qüestions— és quan les pragmàtiques i les lleis van fer acte de presència, primer

prohibint, després fomentant i més tard regulant-ne la producció, la comercialització i el consum.

No es pretén fer aquí, ni faria al cas, una síntesi històrica de la legislació vitivinícola; més aviat cal posar de relleu que no n'hi va haver fins a temps recents, llevat algunes mesures de policia d'avituallament, gairebé sempre de caràcter local, que a Espanya es comencen a adoptar a mitjan segle XVII, més per frenar els excessos d'alguns vinaters que per regular les campanyes. Durant el segle XIX es van continuar publicant nombroses disposicions del mateix tenor encara que, per influx de les noves tendències, es va anar substituint la idea de «l'avituallament» per la de la qualitat. Potser és la Reial ordre de 23 de febrer de 1890 la primera de les disposicions relatives a l'elaboració dels vins, reial ordre que va haver de ser reforçada pel Reial decret de 7 de gener de 1897, el preàmbul del qual és molt il·lustratiu.

A aquesta preocupació s'hi ha sumat, ja gairebé en els llindars del segle XX, la del comerç exterior. Sota la regència de Maria Cristina, es va dictar el Reial decret de 21 d'agost de 1888 pel qual es disposa que el Govern estableix a París, Londres i Hamburg estacions enotècniques, per tal de promoure, auxiliar i facilitar el comerç de vins espanyols purs i legítims.

I així, prescindint de detalls que enterbolirien la claredat de l'esquema, s'arriba a l'Estatut del vi de 1932, en el qual s'intenta per primera vegada la regulació completa del sector. Amb el pas del temps, aquest notable cos legal va quedar desbordat pels avenços tecnològics i l'expansió d'aquesta branca de la producció agrària, i les seves previsions van resultar insuficients o inadequades a la nova situació creada a l'entorn per la Comunitat Econòmica Europea.

A l'efecte, mitjançant la Llei 25/1970, de 2 de desembre, es va aprovar un nou Estatut de la vinya, del vi i dels alcohols, que és el que està formalment —només formalment— en vigor.

II

Perquè, després d'això, s'han produït dos esdeveniments importants: la promulgació de la Constitució Espanyola de 1978, que configura l'Estat de les Autonomies, i l'ingrés d'Espanya a les Comunitats Europees.

En principi, les competències en matèria d'agricultura —i, per tant, les relatives al cultiu del cep i els seus productes— corresponen a les comunitats autònomes, si bé aquesta competència no exclou qualsevol intervenció estatal sinó que és una competència compartida, com reiteradament ha declarat el Tribunal Constitucional.

D'una altra part, la integració d'Espanya a l'actualment anomenada Unió Europea va suposar l'acceptació del cabal comunitari i el reconeixement de la supremacia de les seves normes sobre l'ordenament jurídic intern. A diferència del que ocorre amb altres productes inclosos en el marc de la política agrícola comuna, que des dels inicis van comptar amb una organització comuna de mercat, l'OCM del vi no sorgeix a l'Europa dels sis fins a 1970, i fins fa relativament poc temps s'ha regit pel Reglament (CEE) 822/1987, del Consell, de 16 de març de 1987. Des de llavors s'han dictat una infinitat de disposicions comunitàries de desplegament i aplicació, el que feia que la regulació del sector fos summament complexa. Per fi, es va adoptar el Reglament (CE) 1493/1999, de 17 de maig, pel qual s'estableix la nova OCM vitivinícola, que és d'aplicació directa en tots els estats membres a partir de l'1 d'agost de 2000.

El flamant en altre temps Estatut del vi de 1970 ha quedat desfasat de tal manera que seria difícil precisar quins dels seus preceptes segueixen en vigor. D'aquí

ve la necessitat d'una nova llei, ja suggerida pel Consell d'Estat en la seva memòria de l'any 1996, si no es vol continuar en aquest camp com deia Pomponi que estava el poble romà abans de les Dotze Taules: «sine lege certa, sine iure certo» (D.2.1.1.2).

III

Aquesta Llei consta de quatre títols, que tracten successivament dels aspectes generals de la vitivinicultura, de la protecció de l'origen i la qualitat dels vins, del règim sancionador i del Consell Espanyol de Vitivinicultura.

En el primer d'aquests, després de definir amb llenguatge castís els productes i les pràctiques de cultiu, s'aborden, d'ordinari segons la normativa comunitària, les qüestions capitals en aquesta matèria, com ara la relativa a les plantacions i replantacions, al reg del cep i a l'augment artificial de la graduació alcohòlica natural, així com a la dràstica mesura de l'arrencada de les vinyes que en el seu temps va estrenar l'emperador Domicià, fill de Vespasià, quan per remeiar l'escassetat de blat i l'excés de vi va manar descepar la meitat de les vinyes a tot l'Imperi.

En el títol II s'estableix un sistema de protecció de la qualitat dels vins amb diferents nivells, que es poden superposar per als que procedeixen d'una mateixa parcel·la, sempre que els raïms utilitzats i el vi obtingut compleixin els requisits establerts. D'aquí en resulten les diferents categories de vins: els de taula amb dret a l'ús de mencions geogràfiques, els vins de qualitat produïts en regions determinades, els de qualitat amb indicació geogràfica, els vins amb denominació d'origen qualificada o no, i els vins de terrers, amb els òrgans de gestió corresponents.

En el títol III es regula el règim sancionador aplicable a les infraccions administratives en matèria de vitivinicultura i en relació amb els nivells de protecció dels vins, que necessàriament s'ha d'establir en una norma de rang legal en compliment del principi de legalitat recollit en la Constitució.

Això no obstant, no tot el títol III té caràcter de normativa bàsica, sinó únicament els preceptes que per la seva transcendència fan d'anivelladors del sistema sancionador, de manera que assegurin uns criteris de mínima i bàsica homogeneïtat al conjunt del sistema.

Per la seva part, el títol IV es dedica al Consell Espanyol de Vitivinicultura, concebut com un òrgan col·legiat de caràcter consultiu de representació de les administracions de l'Estat i de les comunitats autònomes, així com de les organitzacions econòmiques i socials que operen en el sector de la vitivinicultura.

A més de per al compliment de les funcions específiques que li marca la llei, el Consell aspira a ser un fòrum de trobada, debat i formulació d'iniciatives amb vista a la millora econòmica, tècnica i social del sector vitivinícola espanyol.

Si es compara aquest contingut amb l'amplitud de l'Estatut del vi de 1970, podia fer la impressió que som davant un text incomplet. Tanmateix, no és així. Atès que aquesta matèria està minuciosament regulada pel dret comunitari, i deixa un escàs marge de maniobra als estats membres per a l'exercici de la seva potestat normativa, seria poc prudent incloure en una llei —el principal objectiu de la qual és proporcionar una seguretat jurídica que ara no existeix— previsions contingents.

IV

Segons estadístiques fiables, Espanya és el tercer productor de vi i té l'extensió més gran de vinya del món, amb una superfície conreada d'1.140.000 hectàrees. Un terç d'aquesta producció correspon a vins de qualitat.

Cada any s'exporten uns deu milions i mig d'hectolitres de vins i mosts, i fins i tot així hi ha grans excedents.

El que s'ha esmentat posa de manifest la importància, la necessitat i l'oportunitat d'una llei, tan esperada com aquesta, en el procés d'elaboració de la qual s'han escoltat les comunitats autònomes i s'ha demanat el dictamen del Consell d'Estat.

V

Finalment, aquesta llei té la condició de legislació bàsica dictada a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, en els preceptes o part d'aquests que especifica la disposició final segona.

TÍTOL I

Àmbit d'aplicació i aspectes generals de la vitivinicultura

Article 1. *Objecte.*

1. L'objecte d'aquesta llei és l'ordenació bàsica, en el marc de la normativa de la Unió Europea, de la vinya i del vi, així com la designació, presentació, promoció i publicitat.

2. Així mateix es regulen en aquesta llei els nivells diferenciats de l'origen i la qualitat dels vins, i també el sistema de protecció, en defensa de productors i consumidors, de les denominacions i mencions que legalment els estan reservats davant el seu ús indegut.

3. També s'inclou en l'àmbit d'aquesta llei el règim sancionador de les infraccions administratives en les matèries a les quals es refereixen els dos apartats anteriors.

Article 2. *Definicions.*

1. Les definicions dels productes als quals es refereix aquesta llei són les que estableix la normativa de la Unió Europea, així com les que estableixin reglamentàriament el Govern a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació o, si s'escau, la legislació de les comunitats autònomes.

2. En particular, als efectes d'aquesta llei, s'estableixen les definicions següents:

a) «Nova plantació»: és la plantació efectuada en virtut dels drets de nova plantació que preveu l'article 3 del Reglament (CE) 1493/1999, del Consell, de 17 de maig de 1999, pel qual s'estableix l'organització comuna del mercat vitivinícola, i la plantació que es refereixi a noves superfícies de raïm de taula o noves superfícies de vinyes mares de portaempelts.

b) «Replantació»: és la plantació feta en virtut dels drets de replantació que preveu l'article 4 del Reglament (CE) 1493/1999.

c) «Reposició de marres»: és la reposició de ceps improductius a causa d'errors d'arrelament, o per accidents físics, biològics o meteorològics.

d) «Operadors»: són les persones físiques o jurídiques, o l'agrupació d'aquestes persones, que intervenen professionalment en alguna de les activitats següents del sector vitivinícola: la producció del raïm com a matèria primera, l'elaboració del vi, l'emmagatzemament, la cria, l'embotellament i la comercialització.

e) «Vi»: és l'aliment natural obtingut exclusivament per fermentació alcohòlica, total o parcial, de raïm fresc, espremut o no, o de most de raïm.

f) «Vins tranquils de qualitat produïts en regions determinades» (d'ara endavant, v.t.q.p.r.d.): són els vins de qualitat produïts en regions determinades als quals es refereix el paràgraf d) de l'apartat 2 de l'article 54 del Reglament (CE) 1493/1999.

3. Les definicions dels productes són excloents, i només es poden fer servir les denominacions respectives en els productes que s'ajustin estrictament a la definició.

Article 3. *Indicacions relatives a les característiques dels vins.*

A efectes de la seva protecció, i sense perjudici de les competències que puguin tenir les comunitats autònomes en matèria de denominacions d'origen, s'estableixen les indicacions següents relatives a les categories d'envelliment:

a) Indicacions comunes per als vins de taula amb dret a la menció tradicional «vi de la terra» i per als vins de qualitat produïts en regions determinades (d'ara endavant v.q.p.r.d.):

1a «Noble», que poden fer servir els vins sotmesos a un període mínim d'envelliment de 18 mesos en total, en recipient de fusta de roure de capacitat màxima de 600 litres o en ampolla.

2a «Anyenc», que poden fer servir els vins sotmesos a un període mínim d'envelliment de 24 mesos en total, en recipient de fusta de roure de capacitat màxima de 600 litres o en ampolla.

3a «Vell», que poden fer servir els vins sotmesos a un període mínim d'envelliment de 36 mesos, quan aquest envelliment hagi tingut un caràcter marcadament oxidatiu a causa de l'acció de la llum, de l'oxigen, de la calor o del conjunt d'aquests factors.

b) Indicacions pròpies dels v.t.q.p.r.d. A més de les indicacions que regula el paràgraf anterior, els v.t.q.p.r.d. poden fer servir les següents:

1a «Criança», que poden fer servir els v.t.q.p.r.d. negres amb un període mínim d'envelliment de 24 mesos, dels quals com a mínim sis han romàs en bótes de fusta de roure de 330 litres de capacitat màxima; i els v.t.q.p.r.d. blancs i rosats amb un període mínim d'envelliment de 18 mesos, dels quals almenys sis han romàs en bótes de fusta de roure de la mateixa capacitat màxima.

2a «Reserva», que poden fer servir els v.t.q.p.r.d. negres amb un període mínim d'envelliment de 36 mesos, dels quals almenys 12 han romàs en bótes de fusta de roure de capacitat màxima de 330 litres, i en ampolla la resta del període esmentat; els v.t.q.p.r.d. blancs i rosats amb un període mínim d'envelliment de 24 mesos, dels quals almenys sis han romàs en bótes de fusta de roure de la mateixa capacitat màxima, i en ampolla la resta del període esmentat.

3a «Gran reserva», que poden fer servir els v.t.q.p.r.d. negres amb un període mínim d'envelliment de 60 mesos, dels quals han romàs almenys 18 en bótes de fusta de roure de capacitat màxima de 330 litres, i en ampolla la resta del període esmentat; els v.t.q.p.r.d. blancs i rosats amb un període mínim d'envelliment de 48 mesos, dels quals almenys sis han romàs en bótes de fusta de roure de la mateixa capacitat màxima, i en ampolla la resta del període esmentat.

c) Indicacions pròpies dels vins escumosos de qualitat. Els vins escumosos de qualitat poden fer servir les indicacions següents:

1a «Premium» i «reserva», que poden fer servir els vins escumosos de qualitat que defineix la normativa comunitària i els vins escumosos de qualitat produïts en una regió determinada (v.e.q.p.r.d.).

2a «Gran reserva», que poden utilitzar els v.e.q.p.r.d. emparats per la denominació Cava, amb un període mínim d'envelliment de 30 mesos comptats des del tiratge fins al degollament.

Article 4. *Promoció.*

1. L'Administració General de l'Estat pot finançar campanyes d'informació, difusió i promoció de la vinya, del vi i dels mostos de raïm, en el marc de la normativa de la Unió Europea i d'acord amb l'ordenament jurídic nacional vigent i en particular amb la normativa que prohibeix als menors d'edat el consum de begudes alcohòliques.

2. Els criteris orientatius, que s'han de seguir en les campanyes finançades amb fons públics estatals, són els següents:

a) Recomanar el consum moderat i responsable del vi.

b) Informar els beneficis del vi i difondre'l com a aliment dins la dieta mediterrània.

c) Fomentar el desenvolupament sostenible del cultiu del cep, afavorint el respecte del medi ambient, així com la fixació de la població en el medi rural.

d) Destacar els aspectes històrics, tradicionals i culturals dels vins espanyols; en particular, les peculiaritats específiques de sòl i clima que hi influeixen.

e) Impulsar el coneixement dels vins espanyols en altres estats membres de la Unió Europea i en països tercers, per tal d'aconseguir una presència més gran en els mercats respectius.

f) Informar sobre la qualitat i els beneficis dels mostos i sucres de raïm i difondre'ls.

3. L'Administració General de l'Estat promou una política de foment de projectes i programes d'investigació i desenvolupament en el sector vitivinícola.

4. L'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes, les corporacions locals i els ens que en depenen, poden cooperar de comú acord en la realització de campanyes concertades d'informació, difusió i promoció de la vinya, del vi i dels mostos de raïm.

Article 5. *Plantacions i drets de replantació: autoritzacions.*

1. El Govern, a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació i consultades les comunitats autònomes, regula la normativa bàsica del règim d'autoritzacions de noves plantacions i replantacions de vinya.

2. Sempre que la Unió Europea autoritzi noves plantacions, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació distribueix les superfícies sobre la base de criteris objectius entre les comunitats autònomes, tenint en compte l'adaptació al mercat dels vins de qualitat produïts en regions determinades i dels vins de taula amb indicació geogràfica, així com l'equilibri de l'economia vitivinícola nacional.

3. La reposició de marres no té la consideració de replantació, i es pot fer sense límit durant els cinc primers anys de la plantació o replantació segons el règim que reglamentàriament i per la normativa autonòmica s'estableixi per als anys següents.

4. El material vegetal emprat a les noves plantacions o replantacions compleix els requisits establerts reglamentàriament i per la normativa autonòmica. A més, el material vegetal utilitzat com a portaempelt en zones no exemptes de filloxera ha de ser material de cep americà, o dels seus encreuaments, amb resistència provada a aquesta plaga.

Article 6. *Transferència de drets de replantació.*

1. El Govern, a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació, amb la consulta prèvia a les comu-

nitats autònomes, regula la normativa bàsica de transferència de drets de replantació entre particulars, en el marc de la normativa comunitària. El Govern i les comunitats autònomes vetllen perquè no es produeixin desequilibris en l'ordenació territorial del sector vitivinícola.

2. Per tal de no perdre potencial vitícola, el Govern i les comunitats autònomes, d'acord amb les seves competències, poden crear i regular reserves de drets de plantació de vinya. La redistribució d'aquests drets pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació es fa tenint en compte els criteris que fixa l'apartat 2 de l'article 5.

Article 7. *Varietats.*

El Govern, a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació i consultades les comunitats autònomes, estableix les modalitats en les quals les comunitats autònomes han de classificar com a varietats de cep en el seu àmbit territorial les varietats del gènere «vitis» destinades a la producció de raïm o de material de multiplicació vegetativa del cep. Les varietats destinades a raïm de vinificació han de pertànyer a l'espècie «vitis vinifera» L.

Article 8. *Arrencada de vinyes.*

1. Les plantacions destinades a la producció de vi realitzades amb varietats de cep no classificades d'acord amb l'article 7 han de ser arrencades. S'exceptuen els casos que preveu la normativa comunitària.

2. Quan es demostrï fefaentment que una superfície de vinya no ha estat conreada en les tres últimes campanyes, la comunitat autònoma competent pot acordar l'arrencada de l'esmentada superfície de vinya i incorporar, si s'escau, a la seva reserva regional els drets que en deriven.

3. L'obligació d'arrencar la vinya per aplicació de la normativa estatal o autonòmica, en funció de l'àmbit territorial de què es tracti, o de la normativa de la Unió Europea, es declara mitjançant una resolució de l'Administració competent en cada cas, i amb la tramitació prèvia del procediment administratiu corresponent.

Article 9. *Reg del cep.*

En el marc de la normativa comunitària i, si s'escau, de la legislació estatal o autonòmica, la norma particular de cada vi de qualitat produït en una regió determinada pot establir la forma i les condicions en les quals estigui autoritzat el reg en la seva zona de producció, així com les modalitats d'aplicació, sempre que estigui justificat, en especial en els casos en què la pluviometria sigui inferior a la mitjana anual. En tots els casos es té en compte el principi que aquestes pràctiques tendeixen a mantenir l'equilibri del potencial vegetatiu de la planta amb l'ecosistema clima-sòl, a fi d'obtenir productes d'alta qualitat.

Article 10. *Augment artificial de la graduació alcohòlica natural.*

1. Queda prohibit l'augment artificial de la graduació alcohòlica natural de raïm, mostos i vins, amb l'excepció dels casos en què expressament es permeti.

2. Això no obstant, les comunitats autònomes, quan concorren condicions meteorològiques desfavorables, poden autoritzar l'augment de la graduació alcohòlica del raïm, dels mostos i del vi nou encara en procés de fermentació. A aquests efectes el Govern, a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació, amb la consulta prèvia de les comunitats autònomes, regula les condicions bàsiques d'autorització de l'augment de graduació alcohòlica natural de raïms, mostos i vins. Amb aquesta finalitat, sense perjudici dels mètodes que esta-

bleix la normativa comunitària, s'utilitza, amb caràcter preferent, l'addició de most concentrat, o most concentrat rectificat.

3. En el marc de la normativa comunitària vigent, queda prohibida l'addició de sacarosa i altres sucres no procedents de raïm de vinificació per augmentar la graduació alcohòlica natural de mostos i vins.

Article 11. *Barreges de tipus de vins.*

En el marc de la normativa comunitària, queda prohibida a Espanya la barreja de vins negres amb vins blancs.

TÍTOL II

Sistema de protecció de l'origen i la qualitat dels vins

CAPÍTOL I

Aspectes generals

Article 12. *Principis generals del sistema.*

El sistema de protecció de l'origen i la qualitat dels vins es basa en els principis següents:

- a) Assegurar la qualitat i mantenir la diversitat dels vins.
- b) Proporcionar als operadors condicions de competència lleial.
- c) Garantir la protecció dels consumidors i el compliment del principi general de veracitat i demostrabilitat de la informació que figuri a l'etiquetatge.
- d) Permetre la progressió dels vins en diferents nivells amb un grau de requisits creixent, de manera que cada nivell impliqui exigències més grans que l'immediatament inferior.
- e) Disposar d'un sistema per al control que preveu aquesta Llei, fet per un organisme públic o privat.

Article 13. *Nivells del sistema.*

1. Segons el nivell de requisits que compleixin i, si s'escau, de conformitat amb la legislació autonòmica, els vins elaborats a Espanya es poden acollir a algun dels nivells següents:

- a) Vins de taula:
 - 1r Vins de taula.
 - 2n Vins de taula amb dret a la menció tradicional «vi de la terra».
- b) Vins de qualitat produïts en una regió determinada (v.q.p.r.d.), en els quals, al seu torn, es poden establir els nivells següents:
 - 1r Vins de qualitat amb indicació geogràfica.
 - 2n Vins amb denominació d'origen.
 - 3r Vins amb denominació d'origen qualificada.
 - 4t Vins de terrers.

2. La denominació Cava té a tots els efectes la consideració de denominació d'origen.

3. En el marc de la normativa comunitària, els nivells que estableix el paràgraf a) de l'apartat 1 es poden aplicar a altres tipus de vins diferents dels vins de taula.

4. Els operadors poden decidir el nivell de protecció a què s'acullen els seus vins, sempre que aquests compleixin els requisits que estableixen per a cada nivell aquesta Llei i les seves normes complementàries i, si s'escau, la legislació autonòmica.

Article 14. *Normativa específica per a cada nivell.*

1. Cada nivell de protecció té una regulació general, que en tot cas recull les obligacions derivades de la

normativa comunitària, d'aquesta Llei i, si s'escau, de la legislació autonòmica, així com la corresponent al sistema de control dels vins.

2. Així mateix, per al reconeixement de la protecció d'un nom geogràfic emprat per a la protecció d'un vi de la terra o un v.q.p.r.d., aquest ha de disposar d'una norma específica reguladora, d'acord amb els requisits que estableix cada cas.

Article 15. *Caracterització de cada nivell de protecció.*

Les zones de producció, elaboració i envelliment dels diferents nivells de protecció han d'estar clarament delimitades en funció de criteris geogràfics i, si s'escau, antròpics.

Així mateix, cada nivell de protecció ha de tenir varietats de cep assignades i, si s'escau, els respectius rendiments màxims.

Igualment, s'han de definir les característiques dels vins emparats per cada nivell.

Article 16. *Superposició de nivells.*

1. Una mateixa parcel·la de vinya pot proporcionar raïms per a l'elaboració de vins amb destinació a un únic o a diferents nivells de protecció, sempre que els raïms utilitzats i el vi obtingut compleixin els requisits establerts per al nivell o nivells elegits, inclosos els rendiments màxims de collita per hectàrea assignats al nivell elegit.

2. La totalitat del raïm procedent de les parcel·les la producció de les quals excedeixi els rendiments màxims establerts per a un nivell de producció ha de ser destinada a l'elaboració de vi acollit a un altre nivell de protecció per al qual es permetin rendiments màxims superiors a la producció de la parcel·la indicada.

Article 17. *Titularitat, ús i gestió dels béns protegits.*

1. Els noms geogràfics protegits pel fet d'estar associats amb cada nivell segons la seva respectiva norma específica, i en especial les denominacions d'origen, són béns de domini públic i no poden ser objecte d'apropiació individual, venda, alienació o gravamen.

La titularitat d'aquests béns de domini públic correspon a l'Estat quan compranguin territoris de més d'una comunitat autònoma i a les comunitats autònomes en els altres casos.

2. L'ús i la gestió dels noms protegits estan regulats per aquesta Llei i les normes concordants.

3. No es pot negar l'ús dels noms protegits a qualsevol persona física o jurídica que ho sol·liciti i compleixi els requisits establerts per a cada nivell, llevat que s'hagi imposat una sanció de pèrdua temporal o definitiva de l'ús del nom protegit o es doni una altra causa que estableix la normativa estatal o autonòmica.

Article 18. *Protecció.*

1. Els noms geogràfics associats a cada nivell no es poden fer servir per a la designació d'altres productes del sector vitivinícola, llevat dels casos emparats en la normativa comunitària.

2. La protecció s'estén des de la producció a totes les fases de comercialització, a la presentació, a la publicitat, a l'etiquetatge i als documents comercials dels productes afectats. La protecció implica la prohibició de fer servir qualsevol indicació falsa o fallaç quant a la procedència, l'origen, la naturalesa o les característiques essencials dels vins a l'envàs o a l'embalatge, a la publicitat o als documents relatius a aquests.

3. Els noms geogràfics que siguin objecte d'un determinat nivell de protecció no poden ser emprats en la designació, presentació o publicitat de vins que no

compleixin els requisits del nivell de protecció esmentat, encara que aquests noms estiguin traduïts a altres llengües o precedits d'expressions com «tipus», «estil», «imitació» o altres de similars, ni encara que s'indiqui el veritable origen del vi. Tampoc es poden fer servir expressions del tipus «embotellat en ...», «amb bodega en ...» o altres d'anàlogues.

4. Les marques, els noms comercials o les raons socials que facin referència als noms geogràfics protegits per cada nivell únicament es poden fer servir en vins amb dret a aquest, sense perjudici del que preveu la normativa comunitària corresponent.

5. Els operadors del sector vitivinícola han d'introduir en les etiquetes i presentació dels vins elements suficients per diferenciar de manera senzilla i clara la qualificació i procedència, i per evitar, en tot cas, la confusió en els consumidors.

Article 19. *Vins de taula amb dret a la menció tradicional «vi de la terra».*

El vi de taula pot fer servir, en els termes que estableixi aquesta Llei i, si s'escau, la legislació autonòmica, la menció «vi de la terra», acompanyada d'una indicació geogràfica, sempre que compleixi els requisits següents:

a) Que el territori vitícola del qual procedeixi, independentment de la seva amplitud, hagi estat delimitat tenint en compte unes determinades condicions ambientals i de cultiu que puguin conferir als vins característiques específiques.

b) Que s'expressin la indicació geogràfica, l'àrea geogràfica, les varietats de cep i els tipus de vins emparats, el grau alcohòlic volumètric natural mínim i una apreciació o una indicació de les característiques organolèptiques.

Article 20. *Vins de qualitat produïts en regions determinades.*

1. Els vins de qualitat produïts en regions determinades, definits segons la normativa de la Unió Europea i que es produeixen a Espanya, pertanyen a un dels nivells que enumera el paràgraf b) de l'apartat 1 de l'article 13 d'aquesta Llei.

2. Els noms protegits per la seva associació amb cada un dels nivells de v.q.p.r.d. tenen necessàriament caràcter geogràfic. Excepcionalment i en el marc de la normativa comunitària, poden ser considerades com a v.q.p.r.d. les denominacions tradicionals no geogràfiques que designin vins originaris d'una regió, comarca o d'un lloc determinat i que compleixin les condicions assenyalades en cada cas.

3. L'Administració pública competent en cada cas reconeix l'existència d'un v.q.p.r.d., amb el procediment previ que reglamentàriament s'estableixi. La comunicació a la Unió Europea del reconeixement dels nous v.q.p.r.d., per a la seva protecció comunitària i internacional, correspon en tot cas a l'Administració General de l'Estat.

4. L'Administració pública competent en cada cas determina reglamentàriament els casos en què es pot suspendre o revocar el reconeixement d'un v.q.p.r.d. concret o dels seus òrgans de gestió o control, quan s'hi constati l'incompliment greu, reiterat i generalitzat dels requisits establerts per accedir al nivell de protecció que li hagi estat reconegut o a l'autorització atorgada.

5. Els operadors que es vulguin acollir a l'empara d'un v.q.p.r.d. han d'inscriure les seves vinyes, bodegues i altres instal·lacions en l'òrgan de gestió corresponent, quan n'hi hagi, i sotmetre's, en tot cas, a un sistema de control.

Article 21. *Vins de qualitat amb indicació geogràfica.*

1. Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per vi de qualitat amb indicació geogràfica el produït i elaborat en

una regió, comarca, localitat o lloc determinat amb raïms procedents d'aquests llocs, la qualitat, la reputació o les característiques dels quals es deguin en un medi geogràfic, al factor humà o a tots dos, pel que fa a la producció del raïm, a l'elaboració del vi o a l'envelliment.

2. Els vins de qualitat amb indicació geogràfica s'identifiquen mitjançant la menció «vi de qualitat de», seguida del nom de la regió, comarca, localitat o lloc determinat on es produeixen i s'elaborin.

3. Els vins de qualitat amb indicació geogràfica disposen d'un òrgan de gestió i se sotmeten a un sistema de control de conformitat amb el que disposa l'article anterior.

Article 22. *Vins amb denominació d'origen.*

1. Als efectes d'aquesta Llei s'entén per «denominació d'origen» el nom d'una regió, comarca, localitat o lloc determinat que hagi estat reconegut administrativament per designar vins que compleixen les condicions següents:

a) Haver estat elaborats en la regió, comarca, localitat o lloc determinats amb raïms procedents d'aquests llocs.

b) Gaudir d'un elevat prestigi en el tràfic comercial en consideració al seu origen.

c) I la qualitat i les característiques del qual es deguin fonamentalment o exclusivament al medi geogràfic que inclou els factors naturals i humans.

2. És requisit necessari per al reconeixement d'una denominació d'origen que la regió, la comarca o el lloc a què es refereixi hagin estat reconeguts prèviament com a àmbit geogràfic d'un vi de qualitat amb indicació geogràfica amb una antelació de cinc anys com a mínim.

3. A més dels criteris que assenyalava l'article 15, la delimitació geogràfica d'una denominació d'origen inclou exclusivament terrenys d'una aptitud especial per al cultiu del cep.

4. La gestió de la denominació d'origen ha d'estar encomanada a un òrgan de gestió denominat Consell Regulador, de la manera que la normativa de l'Administració pública competent determini.

Article 23. *Vins amb denominació d'origen qualificada.*

1. A més dels requisits exigibles a les denominacions d'origen, les denominacions d'origen qualificades han de complir els següents:

a) Que hagin transcorregut, com a mínim, 10 anys des del seu reconeixement com a denominació d'origen.

b) Que els productes emparats es comercialitzin exclusivament embotellats des de bodegues inscrites i ubicades a la zona geogràfica delimitada.

c) Que el seu organisme o òrgan de control estableixi i executi un adequat sistema de control, quantitatiu i qualitatiu, dels vins protegits, des de la producció fins a la sortida al mercat, que inclogui un control fisicoquímic i organolèptic per lots homogenis de volum limitat.

d) Que a les bodegues inscrites, que han de ser independents i separades, almenys, per una via pública d'altres bodegues o locals no inscrits, només hi tingui entrada raïm procedent de vinyes inscrites o mostos o vins procedents d'altres bodegues també inscrites en la mateixa denominació d'origen qualificada, i que s'hi elabori o embotelli exclusivament vi amb dret a la denominació d'origen qualificada o, si s'escau, als vins de terrers qualificats ubicats al seu territori.

e) Que dins la seva zona de producció, estiguin delimitats cartogràficament, per cada terme municipal, els terrenys que es considerin aptes per produir vins amb dret a la denominació d'origen qualificada.

2. La gestió ha d'estar encomanada a un òrgan de gestió denominat Consell Regulador, de la manera que determini la normativa de l'Administració pública competent.

Article 24. *Vins de terrers.*

1. Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per «terrers» el paratge o lloc rural amb característiques edàfiques i de microclima pròpies que el diferencien i distingeixen d'altres del seu entorn, conegut amb un nom vinculat de forma tradicional i notòria al cultiu de les vinyes de les quals s'obtenen vins amb trets i qualitats singulars i l'extensió màxima de les quals és limitada reglamentàriament per l'Administració competent, d'acord amb les característiques pròpies de cada comunitat autònoma i no pot ser igual ni superior a la de cap dels termes municipals en el territori o territoris dels quals, si són més d'un, s'ubiqui.

S'entén que hi ha una vinculació notòria amb el cultiu de les vinyes, quan el nom del terrer estigui sent utilitzat de manera habitual en el mercat per identificar els vins que s'hi obtenen durant un període mínim de cinc anys.

2. En cas que la totalitat del terrer estigui inclosa en l'àmbit territorial d'una denominació d'origen qualificada, pot rebre el nom de «vi de terrer qualificat», i els vins que s'hi produeixen es denominen «de terrer qualificat», sempre que acrediti que compleix els requisits exigits als vins de la denominació d'origen qualificada i hi està inscrit.

3. Els vins de terrer són elaborats i embotellats per les persones físiques o jurídiques que, per si mateixes o pels seus socis, tenen la titularitat de les vinyes ubicades en el terrer o amb caràcter excepcional i en els casos que l'Administració competent ho autoritzi reglamentàriament, en bodegues situades en la proximitat del terrer que, en tot cas, han d'estar situades en algun dels termes municipals pels quals s'estengui el vi de terrer o en els limítrofs.

4. Tot el raïm que es destini al vi de terrer ha de procedir de vinyes ubicades en el terrer determinat i el vi s'ha d'elaborar, emmagatzemar i, si s'escau, criar de manera separada d'altres vins.

5. En l'elaboració dels vins de terrers s'implanta un sistema de qualitat integral, que s'aplica des de la producció del raïm fins a la posada al mercat dels vins. Aquest sistema ha de complir, com a mínim, els requisits que estableix l'article anterior per a les denominacions d'origen qualificades.

6. Cada vi de terrer ha de comptar amb un òrgan de gestió. Això no obstant, la legislació de les comunitats autònomes pot exonerar de l'obligació esmentada els vins de terrer el nombre d'operadors dels quals sigui inferior a la xifra que es determini.

Article 25. *Òrgans de gestió dels vins de qualitat produïts en una regió determinada.*

1. La gestió de cada vi de qualitat amb indicació geogràfica, denominació d'origen, denominació d'origen qualificada i, si s'escau, vi de terrer, la fa un òrgan de gestió, en el qual estan representats els titulars de vinyes i bodegues inscrits en els registres que s'estableixin en la norma específica reguladora del v.q.p.r.d.

2. En tot cas, els òrgans de gestió tenen personalitat jurídica pròpia, de naturalesa pública o privada, plena capacitat d'obrar i funcionen en règim de dret públic o privat. Poden participar, constituir o relacionar-se amb tota classe d'associacions, fundacions i societats civils o mercantils, i establir entre si, si s'escau, els acords de col·laboració oportuns.

3. Els òrgans de gestió es regeixen pel que disposa aquesta Llei, les lleis de les comunitats autònomes amb

competències en la matèria, en les seves respectives normes de desplegament i la norma específica del v.q.p.r.d., així com en els seus estatuts particulars, si s'escau.

4. Un mateix òrgan de gestió pot gestionar dos o més vins de qualitat amb indicació geogràfica, denominacions d'origen, denominacions d'origen qualificades i, si s'escau, vins de terror, sempre que l'òrgan compleixi els requisits exigits amb caràcter general per als òrgans del nivell màxim de protecció que gestioni.

5. Els òrgans de gestió han de ser autoritzats per l'Administració competent abans d'iniciar la seva activitat.

6. Reglamentàriament, en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat i per la legislació corresponent en l'àmbit de les comunitats autònomes, es poden establir les majories qualificades necessàries per a l'adopció d'acords i decisions per l'òrgan de gestió i, en especial, per a la proposta del reglament del v.q.p.r.d.

7. L'estructura i el funcionament dels òrgans de gestió s'estableixen mitjançant el desplegament reglamentari oportú efectuat per l'autoritat competent, i ha de complir en qualsevol cas el que estableix aquesta Llei i mantenir com a principi bàsic el seu funcionament sense ànim de lucre i la representativitat dels interessos econòmics i sectorials integrats en el v.q.p.r.d., amb especial contemplació dels minoritaris, i hi ha d'haver paritat en la representació dels diferents interessos en presència.

8. Els acords i les decisions de l'òrgan de gestió s'han de fer públics de manera que se'n garanteixi el coneixement pels interessats i pels organismes independents de control que actuïn en l'àmbit territorial del v.q.p.r.d.

9. Quan l'òrgan de gestió revesteixi la modalitat d'entitat de dret públic, l'Administració competent ha de fixar les condicions d'establiment de quotes de pertinença i drets per prestació de serveis en els termes que determini la normativa corresponent.

10. El terme «Consell Regulador» queda reservat als òrgans de gestió de les denominacions d'origen i de les denominacions d'origen qualificades.

Article 26. Finalitats i funcions dels òrgans de gestió.

1. Les finalitats dels òrgans de gestió són la representació, la defensa, la garantia, la recerca i el desenvolupament de mercats i promoció tant dels vins emparats com del nivell de protecció.

2. Per al compliment de les seves finalitats els òrgans de gestió han d'exercir, almenys, les funcions següents:

a) Proposar el reglament del v.q.p.r.d. així com les seves possibles modificacions.

b) Orientar la producció, qualitat i promoció del v.q.p.r.d. i informar els consumidors sobre el producte i, en particular, sobre les seves característiques específiques de qualitat.

c) Vetllar pel compliment del reglament del v.q.p.r.d., i poder denunciar qualsevol ús incorrecte davant els òrgans administratius i jurisdiccionals competents.

d) Adoptar, en el marc de reglament del v.q.p.r.d., l'establiment per a cada campanya, segons criteris de defensa i millora de la qualitat i dins els límits fixats pel reglament, els rendiments, límits màxims de producció i de transformació, autorització de la forma i condicions de reg, o qualsevol altre aspecte de conjuntura anual que pugui influir en aquests processos.

e) Qualificar cada anyada o collita i establir els requisits que han de complir les etiquetes dels vins en l'àmbit de les seves competències.

f) Portar els registres definits al reglament del v.q.p.r.d.

g) Elaborar estadístiques de producció, elaboració i comercialització dels productes emparats, per a ús intern i per a la seva difusió i coneixement general.

h) Gestionar les quotes obligatòries que al reglament del v.q.p.r.d. s'estableixin per al finançament de l'òrgan de gestió o Consell Regulador.

i) Proposar els requisits mínims de control als quals s'ha de sotmetre cada operador inscrit en totes i cada una de les fases de producció, elaboració i comercialització dels vins emparats per cada v.q.p.r.d., i, si s'escau, els mínims de control per a la concessió inicial i per al manteniment de la certificació.

j) Col·laborar amb les autoritats competents en matèria de vitivinicultura, en particular en el manteniment dels registres públics oficials vitivinícoles, així com amb els òrgans encarregats del control.

3. Quan arribi a coneixement d'un òrgan de gestió qualsevol presumpte incompliment de la normativa vitivinícola, inclosa la normativa pròpia del v.q.p.r.d., aquell ho ha de denunciar a l'autoritat que en cada cas sigui competent.

4. Amb independència de la naturalesa jurídica pública o privada dels òrgans de gestió, les resolucions que adoptin respecte a les funcions enumerades en els paràgrafs d), f) i h) de l'apartat 2 d'aquest article poden ser objecte d'impugnació en via administrativa davant l'autoritat que resulti competent segons l'àmbit territorial del v.q.p.r.d., de la manera determini que la normativa de l'Administració pública competent.

Article 27. Control i certificació.

1. El reglament de cada v.q.p.r.d. estableix el seu sistema de control que, en tot cas, està separat de la gestió d'aquest. El control serà efectuat:

a) Per un organisme públic, que actua d'acord amb els principis del Reial decret 50/1993, de 15 de gener, pel qual es regula el control oficial dels productes alimentaris, i el Reial decret 1397/1995, de 4 d'agost, pel qual s'aproven mesures addicionals sobre el control oficial de productes alimentaris.

b) O, per als vins amb denominació d'origen o amb denominació d'origen qualificada, per un òrgan de control, que a més ha de complir els requisits següents:

1r Que estiguin adequadament separats els òrgans de gestió i control i que l'actuació d'aquests últims es faci sense dependència jeràrquica ni administrativa respecte dels òrgans de direcció del Consell Regulador i sota la tutela de l'Administració competent.

2n Que es garanteixin la independència i inamobilitat dels controladors per un període mínim de sis anys i aquests siguin habilitats, entre experts independents, per l'Administració competent, a iniciativa del Consell Regulador.

3r Que compleixin, segons la seva naturalesa pública o privada, els principis i criteris que assenyalen els paràgrafs a), c) o d).

c) O per un organisme independent de control, acreditat en el compliment de la norma sobre «Requisits generals per a entitats que fan la certificació de producte» (UNE-EN 45011 o norma que la substitueixi) i autoritzat per l'Administració competent.

d) O per un organisme independent d'inspecció, acreditat en el compliment de la norma sobre «Criteris generals per al funcionament dels diversos tipus d'organismes que realitzen inspecció» (UNE-EN 45004 o nor-

ma que la substitueixi) i autoritzat per l'Administració competent.

2. Quan el reglament d'un v.q.p.r.d. opti per un dels sistemes de control que regulen els paràgrafs c) o d) de l'apartat anterior, l'elecció de l'organisme independent d'inspecció o control correspon, en tot cas, a l'operador que hagi de ser objecte de control.

3. Els organismes privats d'inspecció que compleixin la norma EN 45004 remetent els resultats dels seus controls a l'autoritat competent perquè aquesta decideixi sobre la concessió del nom geogràfic i sobre les mesures correctores, si s'escau, que poden incloure la iniciació de procediment administratiu sancionador.

4. Quan el reglament d'un v.q.p.r.d. opti pel control d'organismes privats autoritzats que compleixin la norma sobre «Requisits generals per a entitats que realitzen la certificació de producte» la decisió d'aquests sobre la concessió del nom geogràfic té caràcter vinculant per a l'autoritat competent. A aquest efecte, aquests organismes han de:

a) Tenir establert un procediment de certificació del v.q.p.r.d. segons el que preveu el seu reglament, incloent-hi la supervisió de la producció de la matèria primera, de l'elaboració del producte i del producte acabat.

b) Tenir fixades les tarifes aplicables a cada un dels productes objecte de control i certificació, pels conceptes que determini reglamentàriament l'Administració competent.

c) Conservar per a la seva possible consulta per l'Administració competent, durant un termini de sis anys, els expedients, la documentació i les dades dels controls realitzats i de les certificacions emeses.

d) Estar acreditat o haver sol·licitat l'acreditació, conforme a la norma sobre «Requisits generals per a entitats que realitzen la certificació de producte», amb un abast que inclogui el v.q.p.r.d., l'objecte de control i la certificació.

e) Comunicar a les autoritats competents i als òrgans de gestió l'existència de les irregularitats detectades en l'exercici de les funcions de control.

5. En cap cas té la consideració de sanció la denegació de la utilització del nom geogràfic o la suspensió temporal d'aquesta.

6. Sense perjudici dels controls als quals es refereixen els apartats anteriors, les administracions públiques competents en matèria vitivinícola poden efectuar, en tot cas, els controls complementaris que considerin convenients, tant als operadors com als organismes o òrgans de control.

CAPÍTOL II

Procediment per reconèixer un nivell de protecció

Article 28. *Sol·licituds.*

1. Els viticultors i elaboradors de vins, o les seves agrupacions o associacions, que pretenguin el reconeixement d'un nivell de protecció de vi de taula amb dret a la menció tradicional de vi de la terra o de v.q.p.r.d., ho han de sol·licitar davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma o davant el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, segons que l'àmbit territorial d'aquell se circumscriu a una sola comunitat o a més d'una.

2. Els sol·licitants han d'acreditar la seva vinculació professional, econòmica i territorial amb els vins per als quals se sol·licita la protecció, per la seva condició de viticultors o d'elaboradors que exerceixin la seva activitat a l'àrea geogràfica concernida.

Article 29. *Documentació annexa a la sol·licitud.*

La sol·licitud a la qual es refereix l'article anterior ha d'anar acompanyada d'un estudi que comprèn, almenys, els elements següents:

a) Respecte del nom:

1r Justificació que el nom geogràfic és prou precís i està relacionat amb la zona geogràfica delimitada.

2n Certificació del Registre Mercantil Central i de l'Oficina Espanyola de Patents i Marques que no hi hagi drets previs respecte d'aquest nom.

b) Respecte dels vins:

1r Delimitació de la zona geogràfica basada en els factors naturals i humans si s'escau i, en especial, en les característiques edàfiques i climàtiques.

2n Indicació de les varietats de cep autoritzades i de les tècniques de cultiu per a la producció de raïm.

3r Característiques i condicions d'elaboració dels vins.

4t Mètodes d'elaboració.

5è Descripció dels vins.

6è Modes de presentació i comercialització, així com principals mercats o altres elements que justifiquin la notorietat dels vins, per als v.q.p.r.d.

Article 30. *Tramitació.*

1. El procediment de reconeixement dels diferents nivells de protecció i dels seus respectius òrgans de gestió l'estableix l'Administració competent en cada cas, i s'ha d'assegurar l'audiència de tots els operadors que puguin resultar afectats pel reconeixement.

2. El reconeixement d'un nivell de protecció que afecti el territori de dues o més comunitats autònomes exigeix, en tot cas, un informe previ i favorable de les administracions de les comunitats autònomes respectives.

Article 31. *Resolució.*

1. La resolució de reconeixement estableix, com a mínim, la zona de producció i cria dels vins, les varietats de raïm utilitzables, els tipus de vins, els sistemes de cultiu, l'elaboració i, si s'escau, la cria, així com els coeficients màxims de producció i, si s'escau, transformació.

2. El reconeixement està condicionat al fet que els sol·licitants presentin, en el termini màxim de sis mesos des de la presentació de la sol·licitud, una proposta de reglament del v.q.p.r.d. perquè l'aprovi l'autoritat competent. Transcorregut aquest termini sense que els sol·licitants presentin una proposta de reglament, qualsevol altre operador interessat pot iniciar de nou el procediment de reconeixement del v.q.p.r.d.

3. Transcorreguts cinc anys des del reconeixement d'un nivell de protecció, l'Administració competent procedeix a comprovar que en la gestió i el control dels vins aollats a aquell nivell de protecció es compleix de manera satisfactòria la normativa aplicable a aquell. En cas que això no sigui així, s'ha de procedir a la declaració d'extinció del reconeixement del nivell de protecció.

Article 32. *Protecció nacional, comunitària i internacional.*

1. Una vegada aprovat el v.q.p.r.d., i, si s'escau, la seva normativa específica, les comunitats autònomes remetent al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, en el termini d'un mes des de la seva publicació, una certificació de les disposicions per les quals ho hagin

reconegut, a fi que es publiqui en el termini de tres mesos en el «Butlletí Oficial de l'Estat», a efectes de la seva protecció nacional comunitària i internacional.

Si en aquest mateix termini el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació descobreix l'existència de motius d'illegalitat, deixa en suspens la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat» i procedeix a impugnar-lo davant la jurisdicció contenciosa administrativa.

2. El mateix procediment que estableix l'article anterior s'aplica als vins de taula amb dret a la menció tradicional vi de la terra, amb les adaptacions que siguin necessàries per les particularitats d'aquests vins.

TÍTOL III

Règim sancionador

CAPÍTOL I

Obligacions dels interessats i facultats dels inspectors

Article 33. *Obligacions dels interessats.*

1. Les persones físiques o jurídiques, associacions o entitats estan obligades a complir el que estableixen aquesta Llei i la normativa concordant en matèria de vitivinicultura. Estan obligades, igualment, a conservar, en condicions que en permeti la comprovació, per un temps mínim de quatre anys, la documentació relativa a les obligacions que estableix l'apartat 2 d'aquest article.

2. Així mateix estan obligades, a requeriment dels òrgans competents o dels inspectors:

a) A subministrar tota classe d'informació sobre instal·lacions, productes, serveis o sistemes de producció o elaboració, i així permetre la directa comprovació dels inspectors.

b) A exhibir la documentació que serveixi de justificació de les transaccions efectuades.

c) A facilitar que s'obtingui una còpia o reproducció de la documentació esmentada.

d) A permetre que es practiqui l'oportuna presa de mostres o qualsevol altre tipus de control o assaig sobre les seves vinyes o sobre els productes o mercaderies que elaborin, distribueixin o comercialitzin, i sobre les matèries primeres, additius o materials que utilitzin.

e) I, en general, a consentir la realització de les visites d'inspecció i a oferir tota classe de facilitats perquè es facin.

Article 34. *Inspecció.*

1. En l'exercici de les seves funcions de control en matèria de vitivinicultura, els inspectors de les administracions públiques tenen el caràcter d'agent de l'autoritat, amb els efectes de l'article 137.3 de la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú. Poden sol·licitar el suport necessari de qualsevol altra autoritat, així com de les forces i els cossos de seguretat estatals, autonòmics o locals.

2. Poden accedir directament a les vinyes, explotacions, locals i instal·lacions i a la documentació industrial, mercantil i comptable de les empreses que inspeccionin quan ho considerin necessari en el curs de les seves actuacions que, en tot cas, tenen caràcter confidencial. Tant els òrgans de les administracions públiques com les empreses amb participació pública, organismes oficials, organitzacions professionals i organitza-

cions de consumidors presten, quan siguin requerits per fer-ho, la informació que se'ls sol·liciti pels serveis d'inspecció corresponents.

3. Els inspectors estan obligats de manera estricta a complir el deure de secret professional. L'incompliment d'aquest deure és sancionat de conformitat amb els preceptes del reglament de règim disciplinari corresponent.

Article 35. *Mesures cautelars.*

1. Els inspectors poden immobilitzar cautelarment les mercaderies, els productes, els envasos, les etiquetes i altres objectes relacionats presumptament amb alguna de les infraccions que preveu aquesta Llei, i fer constar en una acta tant l'objecte com els motius de la intervenció cautelar.

2. Les mesures cautelars adoptades pels inspectors han de ser confirmades, modificades o aixecades en un termini no superior a 15 dies pel mateix òrgan que sigui competent per incoar el corresponent procediment sancionador. Les mesures queden sense efecte quan l'acord d'iniciació no contingui un pronunciament exprés sobre aquestes.

3. Quan la presumpta infracció detectada sigui imputable a un organisme públic o a un òrgan de control dels que preveuen els paràgrafs c) i d) de l'apartat 1 de l'article 27 d'aquesta Llei, l'òrgan competent per incoar el procediment sancionador pot acordar, a proposta de l'instructor, la suspensió cautelar de l'indicat organisme o òrgan de control. En aquest cas, la resolució que es dicti estableix el sistema de control aplicable mentre se substancia el procediment sancionador.

4. No es poden adoptar les mesures cautelars referides als apartats 1 i 3 anteriors quan puguin causar perjudicis de difícil o impossible reparació als interessats o que impliquin violació de drets emparats per les lleis.

5. En tot cas, les mesures que preveu aquest article poden ser alçades o modificades, d'ofici o a instància de part, durant la tramitació del procediment per provisió del seu instructor, i s'extingeixen amb l'eficàcia de la resolució administrativa que posi fi al procediment corresponent.

6. Quan no es pugui iniciar un procediment sancionador per manca de competència sobre el presumpte responsable, i l'òrgan competent no hagi aixecat la immobilització de les mercaderies intervingudes cautelarment, aquestes no poden ser comercialitzades en cap cas. El presumpte responsable, o qualsevol titular de drets sobre aquestes mercaderies ha d'optar entre la reexpedició al lloc d'origen i l'esmena dels defectes quan sigui possible, o n'ha de sol·licitar el decomís; les despeses d'aquestes operacions corren a càrrec de qui hi hagi optat.

Article 36. *Competència.*

La titularitat de la potestat sancionadora per les infraccions tipificades en aquesta Llei correspon:

a) A l'Administració General de l'Estat, en el cas d'infraccions relatives als nivells de protecció l'àmbit territorial de les quals s'estengui a més d'una comunitat autònoma.

b) A l'òrgan competent de l'Administració de la comunitat autònoma corresponent, en els altres casos.

CAPÍTOL II

Infraccions i sancions

Article 37. *Infraccions.*

Els incompliments del que disposen aquesta Llei, la normativa comunitària, les disposicions de les comuni-

tats autònoms o les disposicions de desplegament, són considerats com a infraccions administratives, que poden ser lleus, greus o molt greus.

Article 38. *Infraccions lleus.*

1. Es consideren infraccions lleus:

a) L'absència dels llibres-registre, sense causa justificada, quan siguin requerits per al seu control en actes d'inspecció.

b) Les inexactituds o els errors en llibres-registre, en declaracions relatives a raïms, vins i mostos, o en documents d'acompanyament, quan la diferència entre la quantitat consignada i la real no superi un 15 per cent d'aquesta última.

c) La falta d'actualització dels llibres-registre quan no hagi transcorregut més d'un mes des de la data en què es va haver de practicar el primer assentament no reflectit.

d) La presentació de declaracions relatives a raïms, vins i mostos fora del termini reglamentari.

e) El subministrament d'informació incorrecta en les sol·licituds relatives a viticultura.

f) La plantació de vinya sense autorització en una superfície igual a l'arrencada que, d'acord amb la normativa vigent, pugui generar un dret de replantació.

g) L'incompliment dels requisits que exigeix la normativa comunitària, nacional o autonòmica, en matèria de potencial de producció per a la concessió d'ajuts públics.

h) La manca d'alguna de les indicacions obligatòries a l'etiquetatge o la presentació dels productes, llevat del que preveu el paràgraf e) de l'article següent, o la seva expressió en forma diferent de la reglamentària.

i) La falta d'identificació dels recipients destinats a l'emmagatzemament de productes a granel i de la indicació del seu volum nominal, així com de les indicacions previstes per a la identificació del seu contingut, a excepció dels recipients de menys de 600 litres, que es realitza d'acord amb el que preveu l'article 10.5 del Reglament CE 753/2002.

j) L'incompliment del lliurament de productes per a les destil·lacions obligatòries.

k) L'aplicació, en forma diferent de la legalment establerta, de tractaments, pràctiques o processos autoritzats en l'elaboració o transformació dels productes que regula aquesta Llei, sempre que no hi hagi un risc per a la salut.

l) La regularització de les plantacions realitzades abans de l'1 de setembre de 1998 d'acord amb el que disposa l'article 2.3, paràgrafs a) i c) del Reglament (CE) 1493/1999.

m) L'incompliment d'alguna de les condicions que estableix l'autorització de plantacions, llevat del que preveu l'apartat següent.

n) Les plantacions amb varietats de cep o de portaempelts no classificats per la comunitat autònoma corresponent, l'incompliment de l'obligació de l'arrencada de la parcel·la que ha estat objecte de la concessió d'un dret de plantació anticipat, o les plantacions noves de ceps o de portaempelts sense autorització, quan l'infractor procedeixi, en un termini inferior a dos mesos des que la comunitat autònoma ho requereixi per a l'arrencada, de la superfície afectada per la infracció.

ñ) La reposició de marres que incompleixi les condicions que estableix aquesta Llei.

o) El reg del cep quan aquesta pràctica estigui prohibida.

p) El subministrament incomplet de la informació o documentació necessària per a les funcions d'inspecció i control administratiu.

q) L'incompliment d'obligacions merament formals que imposin les disposicions generals vigents en la matè-

ria regulada per aquesta Llei; en particular, la falta d'inscripció d'explotacions, empreses, mercaderies o productes, als registres de les administracions públiques que regulen les esmentades disposicions generals, o la no comunicació dels canvis de titularitat.

2. A més, per als operadors voluntàriament acollits a un nivell de protecció, constitueixen infraccions lleus:

a) Les inexactituds o omissions en les dades i els comprovants que en cada cas siguin necessaris als registres del nivell de protecció, quan la diferència entre la quantitat consignada i la real no superi un cinc per cent d'aquesta última.

b) No comunicar qualsevol variació que afecti les dades subministrades en el moment de la inscripció als registres, quan no hagi transcorregut més d'un mes des que hagi acabat el termini fixat en la norma que reguli el nivell de protecció.

c) Qualsevol altra infracció de la norma reguladora del nivell de protecció o dels acords del seu òrgan de gestió que estableixin obligacions addicionals a les generals de qualsevol vitivinicultor en matèria de declaracions, llibres-registre, documents d'acompanyament i altres documents de control.

Article 39. *Infraccions greus.*

1. Es consideren infraccions greus:

a) La manca de llibres-registre, documents d'acompanyament o declaracions relatives a raïms, vins i mostos, així com els errors, les inexactituds o les omissions que hi hagi que afectin les característiques dels productes o mercaderies consignats.

b) Les inexactituds o els errors en llibres-registre, documents d'acompanyament o declaracions relatives a raïms, vins i mostos quan la diferència entre la quantitat consignada i la real superi un 15 per cent d'aquesta última.

c) La manca d'actualització dels llibres-registre quan hagi transcorregut més d'un mes des de la data en què es va haver de practicar el primer assentament no reflectit.

d) L'aportació de dades falses a les sol·licituds d'ajuts i subvencions públiques i el subministrament d'informació falsa en les sol·licituds relatives a viticultura.

e) L'omissió en l'etiqueta de la raó social responsable, o la falta d'etiquetes o retolació indeleble que siguin preceptives, o la utilització d'envasos o embalatges que no compleixin els requisits que exigeixen les disposicions vigents.

f) La utilització en l'etiquetatge, la presentació o la publicitat dels productes, de denominacions, indicacions, qualificacions, expressions o signes que no corresponguin al producte o indueixin a confusió, llevat el que preveuen els paràgrafs a) i c) de l'apartat 2 de l'article següent. En particular, la utilització, quan no s'hi tingui dret, de les mencions sobre envelliment que regula el paràgraf a) de l'article 3, o de les mencions reservades a v.q.p.r.d. diferents de les que regula el paràgraf b) del mateix article.

g) L'incompliment del lliurament de productes per a les destil·lacions obligatòries de dues o més campanyes en el període de cinc anys anteriors a la inspecció.

h) La tinença o venda de productes enològics sense autorització.

i) L'elaboració o la transformació dels productes que regula aquesta Llei mitjançant tractaments, pràctiques o processos no autoritzats, sempre que no hi hagi riscs per a la salut, així com l'addició o la sostracció de substàncies que modifiquin la composició dels productes regulats amb resultats fraudulents.

j) Les defraudacions en la naturalesa, la composició, la qualitat, el pes o el volum o qualsevol discrepància

entre les característiques reals dels productes de què es tracti i les ofertes pel productor, elaborador o envasador, així com qualsevol acte de naturalesa similar el resultat del qual sigui l'incompliment de les característiques dels productes que estableix la legislació vigent.

k) La tinença de maquinària, instal·lacions o productes no autoritzats per a l'elaboració o l'emmagatzemament dels vins o mostos en locals de les indústries elaboradores o envasadores, sempre que no comportin riscos per a la salut.

l) Destinació de productes a usos no conformes amb la normativa relativa al potencial vitícola.

m) Les plantacions amb varietats de cep o de portaempelts no classificats per la comunitat autònoma corresponent, l'incompliment de l'obligació de l'arrendada de la parcel·la que ha estat objecte de la concessió d'un dret de plantació anticipat, o les plantacions de cep o de portaempelts sense autorització, quan l'infractor no procedeixi, en un termini inferior a dos mesos des que la comunitat autònoma ho requereixi per a l'arrendada, de la superfície afectada per la infracció.

n) L'oposició a la presa de mostres, la dilació injustificada o la negativa a subministrar informació o documentació necessària per a les funcions d'inspecció i control administratiu, així com l'aportació de documentació o informació falsa.

ñ) La manipulació o disposició en qualsevol forma, sense comptar amb l'autorització de l'òrgan competent, de mercaderies intervingudes cautelament, quan no resulti acreditat que comportin un risc per a la salut.

o) El trasllat físic, sense autorització de l'òrgan competent, de les mercaderies intervingudes cautelament, sempre que no es violin els precintes ni les mercaderies surtin de les instal·lacions en les quals van ser intervingudes.

2. A més, per als operadors voluntàriament acollits a un nivell de protecció, constitueixen infraccions greus:

a) Les inexactituds o omissions en les dades i comprovants que en cada cas siguin necessaris als registres del nivell de protecció corresponent, quan la diferència entre la quantitat consignada i la correcta superi el percentatge que s'estableixi en la normativa estatal o autonòmica, segons correspongui, que en cap cas pot ser superior al cinc per cent de la diferència esmentada.

b) L'incompliment de les normes específiques del nivell de protecció, sobre pràctiques de producció, elaboració, transformació, conservació, transport, condicionament, etiquetatge, envasament i presentació.

c) L'expedició, comercialització o circulació de vins emparats sense estar proveïts de les contraetiquetes, precintes numerats o qualsevol altre mitjà de control que estableix la norma reguladora del nivell de protecció.

d) Efectuar operacions d'elaboració, envasament o etiquetatge de vins emparats en instal·lacions no inscrites en el nivell de protecció corresponent ni autoritzades.

e) L'impagament de les quotes obligatòries establertes, si s'escau, per al finançament de l'òrgan de gestió.

f) Qualsevol altra infracció de la norma específica del nivell de protecció, o dels acords del seu òrgan de gestió en matèria de producció, elaboració o característiques dels vins emparats.

g) L'elaboració i la comercialització d'un v.e.q.p.r.d. mitjançant la utilització de vi base procedent d'instal·lacions no inscrites en el nivell de protecció corresponent, així com la d'un v.q.p.r.d. a partir de raïms, mostos o vi procedent de vinyes no inscrites en el nivell de protecció corresponent.

h) Per a les denominacions d'origen qualificades, la introducció en vinyes o bodegues inscrites de raïm, mostos, o vins procedents de vinyes o bodegues no inscrites.

i) Utilitzar en l'elaboració de productes d'un determinat nivell de protecció, raïm procedent de parcel·les en les quals els rendiments han estat superiors als autoritzats als quals es refereix l'article 16.

j) L'existència de raïm, mostos o vins en bodega inscrita sense la documentació preceptiva que empari el seu origen com a producte per la denominació, o l'existència en bodega de documentació que acrediti unes existències de raïm, mostos o vins protegits sense la contrapartida d'aquests productes. Les existències de vi en bodega han de coincidir amb les existències declarades documentalment, i s'admet una tolerància del dos per cent en més o en menys, amb caràcter general, i de l'u per cent per a les denominacions d'origen qualificades.

3. Per als organismes o òrgans d'inspecció o de control constitueixen infraccions greus les següents:

a) L'expedició de certificats o informes el contingut dels quals no s'ajusti a la realitat dels fets.

b) La realització d'inspeccions, assajos o proves pels organismes o òrgans esmentats de manera incompleta o amb resultats inexactes per una constatació insuficient dels fets o per l'aplicació deficient de normes tècniques.

Article 40. *Infraccions molt greus.*

1. Es consideren infraccions molt greus:

a) L'elaboració, la transformació o la comercialització dels productes que regula aquesta Llei mitjançant tractaments, pràctiques o processos no autoritzats, sempre que hi hagi riscos per a la salut.

b) La no-introducció en les etiquetes i la presentació dels vins dels elements suficients per diferenciar clarament la seva qualificació i procedència, a fi d'evitar confusió en els consumidors, derivada de la utilització d'una mateixa marca, nom comercial o raó social en la comercialització de vins corresponents a diferents nivells de protecció o procedents de diferents àmbits geogràfics.

c) La tinença de maquinària, instal·lacions o productes no autoritzats per a l'elaboració o l'emmagatzemament dels vins o mostos en locals de les indústries elaboradores o envasadores, quan comportin riscos per a la salut.

d) La falsificació de productes o la venda de productes falsificats, sempre que no siguin constitutives de delictes o falta.

e) La negativa absoluta a l'actuació dels serveis públics d'inspecció.

f) La manipulació, el trasllat o la disposició, sense autorització, de mercaderies intervingudes cautelament, si es violen els precintes o si les mercaderies surten de les instal·lacions on van ser intervingudes.

g) Les coaccions, amenaces, injúries, represàlies, agressions o qualsevol altra forma de pressió als empleats públics encarregats de les funcions d'inspecció o vigilància administrativa, sempre que no siguin constitutives de delictes o falta.

2. En relació amb els v.q.p.r.d. constitueixen, així mateix, infraccions molt greus:

a) La utilització, quan no s'hi tingui dret, d'indicacions, noms comercials, marques, símbols o emblemes que facin referència als noms emparats per un nivell de protecció, o que, per la seva similitud fonètica o gràfica amb els noms protegits o amb els signes o emblemes que els siguin característics, puguin induir a confusió sobre la naturalesa, la qualitat o l'origen dels productes, encara que vagin precedits pels termes «tipus», «estil», «gènere», «imitació», «succedani» o altres d'anàlegs.

b) La utilització, quan no s'hi tingui dret, de les mencions reservades a v.q.p.r.d. que regula el paràgraf b) de l'article 3.

c) L'ús dels noms protegits en productes als quals expressament se'ls hagi negat, així com les infraccions dels articles 18.2 i 18.3.

d) La indeguda tinença, negociació o utilització dels documents, etiquetes, contraetiquetes, precintes i altres elements d'identificació propis del v.q.p.r.d., així com la falsificació d'aquests, sempre que això no sigui constitutiu de delictes o falta.

3. Per als organismes o òrgans d'inspecció o de control constitueixen infraccions molt greus les tipificades a l'apartat 3 de l'article anterior, quan d'aquestes resulti un dany molt greu o derivi un perill molt greu i imminent per a les persones, la flora, la fauna o el medi ambient.

4. Per als consells reguladors dels vins amb denominació d'origen o amb denominació d'origen qualificada constitueix infracció molt greu la intromissió en l'activitat d'aquests últims o la pertorbació de la independència o inamobilitat dels controladors.

Article 41. Responsabilitat per les infraccions.

1. De les infraccions en productes envasats són responsables les firmes o raons socials que figurin en l'etiqueta, bé nominalment o bé mitjançant qualsevol indicació que en permeti la identificació certa. Així mateix, és responsable solidari l'elaborador, fabricant o envasador que no figuri en l'etiqueta si es prova que coneixia la infracció comesa i que va prestar-hi el consentiment. En cas que s'hagin falsificat les etiquetes, la responsabilitat correspon a les persones que comercialitzin els productes tot i saber la falsificació.

2. De les infraccions en productes a granel, o envasats sense etiqueta, o quan en l'etiqueta no figuri cap firma o raó social, n'és responsable el tenidor, excepte quan es pugui identificar de manera certa la responsabilitat d'un tenidor anterior, sense perjudici de la responsabilitat que correspongui a l'actual.

3. De les infraccions relatives a plantacions, replantacions, reposicions de marres o reg és responsable el titular de l'explotació i, subsidiàriament, el propietari d'aquesta.

4. De les infraccions comeses per les persones jurídiques, inclosos els òrgans de gestió dels v.q.p.r.d. i els organismes o òrgans d'inspecció o control, en són responsables subsidiàriament els administradors o titulars d'aquests productes que no facin els actes necessaris que siguin de la seva incumbència per al compliment de les obligacions infringides, que consenteixin l'incompliment per qui en depenguin o adoptin acords que facin possibles aquestes infraccions.

5. Així mateix són responsables subsidiàriament els tècnics responsables de l'elaboració i el control respecte de les infraccions directament relacionades amb la seva activitat professional.

6. La responsabilitat administrativa per les infraccions que regula aquesta Llei és independent de la responsabilitat civil o penal que, si s'escau, es pugui exigir als seus responsables, sense perjudici que no puguin concórrer dues sancions quan s'aprecii identitat del subjecte, fet i fonament.

Article 42. Sancions.

1. Les infraccions lleus se sancionen amb una advertència o multa de fins a 2.000 euros, i poden passar d'aquest import fins a assolir el valor de les mercaderies, productes o superfícies objecte de la infracció. En matèria de viticultura el càlcul del valor dels productes es fa de la manera que recull l'apartat 2.

2. Les infraccions greus se sancionen amb una multa compresa entre 2.001 i 30.000 euros, i poden passar d'aquesta quantitat fins a assolir el cinc per cent del

volum de vendes del producte objecte d'infracció, corresponent a l'exercici econòmic immediatament anterior al de la iniciació del procediment sancionador.

En el cas d'infraccions greus en matèria específica de viticultura, l'import de la sanció és del tant al quintuple del valor de la producció afectada. Aquesta es calcula multiplicant la producció anual mitjana per hectàrea en el quinquenni precedent a la zona o província on estigui enclavada la superfície afectada pel preu mitjà ponderat en el mateix període i a la mateixa zona i província.

3. Les infraccions molt greus són sancionades amb multa compresa entre 30.001 i 300.000 euros, i poden passar d'aquesta quantitat fins a assolir el 10 per cent del volum de vendes del producte objecte d'infracció corresponent a l'exercici econòmic, immediatament anterior al de la iniciació del procediment sancionador.

4. Quan les infraccions greus siguin comeses per operadors acollits a un nivell de protecció i l'afectin, es pot imposar com a sanció accessòria la pèrdua temporal de l'ús del nom protegit per un termini màxim de tres anys. Si es tracta d'infraccions molt greus, es pot imposar com a sanció accessòria la pèrdua temporal per un termini màxim de cinc anys o la pèrdua definitiva d'aquest ús.

5. En el cas de la comissió d'infracció greu o molt greu, l'òrgan competent per resoldre pot imposar com a sanció accessòria alguna de les següents:

a) Mesures de correcció, seguretat o control que impedeixin la continuïtat a la producció del dany.

b) Decomís de mercaderies, productes, envasos, etiquetes i altres objectes relacionats amb la infracció, o quan es tracti de productes no identificats.

c) Clausura temporal, parcial o total, de l'empresa sancionada, per un període màxim de cinc anys.

d) Suspensió dels organismes públics o òrgans de control, de forma definitiva o per un període màxim de 10 anys.

6. Les sancions que preveu aquesta Llei són compatibles amb la pèrdua o retirada de drets econòmics que preveu la normativa comunitària.

Article 43. Mesures complementàries.

1. Quan s'hagin intervingut cautelàriament mercaderies, productes, envasos, etiquetes i altres objectes relacionats amb la infracció sancionada, l'autoritat a la qual correspongui resoldre el procediment sancionador n'ha d'acordar la destinació. Les mercaderies o els productes han de ser destruïts si la seva utilització o consum constitueix perill per a la salut pública. En tot cas, les despeses originades per la destinació alternativa, la destrucció o el decomís són per compte de l'infractor, inclosa la indemnització que s'hagi d'abonar al propietari de la mercaderia decomissada quan aquest no sigui l'infractor.

2. Quan l'obligat no compleixi l'obligació imposada en l'article 8, relativa a l'arrencada de vinyes, o ho faci de forma incompleta, així com quan l'infractor no compleixi una obligació imposada com a sanció accessòria, o ho faci de forma incompleta, es poden imposar multes coercitives a fi que es compleixi íntegrament l'obligació o la sanció establerta.

3. En el cas d'incompliment de l'obligació d'arrencada de vinyes, les multes coercitives s'han d'imposar amb una periodicitat de sis mesos fins al compliment total de l'arrencada i el seu import és de fins a 3.000 euros per hectàrea.

En cas d'incompliment de l'obligació d'arrencada, l'òrgan administratiu competent per requerir l'arrencada de la vinya pot optar per executar subsidiàriament aquesta operació. Les despeses d'arrencada sempre són per compte de l'interessat.

4. En el cas d'incompliment de l'obligació imposada com a sanció accessòria, les multes coercitives s'impo-

sen amb una periodicitat de tres mesos fins al compliment total de la sanció a què es refereixin i el seu import no pot ser superior a 3.000 euros.

Les multes coercitives són independents i compatibles amb les multes que siguin procedents com a sanció per la infracció comesa.

Article 44. *Graduació de les sancions.*

1. Per a la determinació concreta de la sanció que s'imposi, entre les assignades a cada tipus d'infracció, es prenen en consideració els criteris següents:

a) L'existència d'intencionalitat o de simple negligència.

b) La reiteració, entesa com la concurrència de diverses irregularitats o infraccions que se sancionin en el mateix procediment.

c) La naturalesa dels perjudicis causats; en particular, l'efecte perjudicial que la infracció hagi pogut produir sobre la salut o els interessos econòmics dels consumidors, els preus, el consum o, si s'escau, el prestigi del v.q.p.r.d.

d) La reincidència, per comissió en el termini de tres anys de més d'una infracció de la mateixa naturalesa, quan així s'hagi declarat per resolució ferma.

e) El volum de vendes o producció i la posició de l'empresa infractora al sector vitivinícola.

f) El reconeixement i l'esmena de les infraccions abans que es resolgui el procediment sancionador corresponent.

g) L'extensió de la superfície de cultiu o el volum i valor de les mercaderies o productes afectats per la infracció.

2. La quantia de la sanció es pot minorar motivadament quan els fets constitutius de la infracció sancionada ocasionin, alhora, la pèrdua o retirada de beneficis comunitaris en proporció amb l'efectiva pèrdua o retirada dels beneficis esmentats. Així mateix, es pot minorar motivadament la sanció, en consideració a les circumstàncies específiques del cas, quan la sanció sigui excessivament onerosa.

3. Quan en la instrucció del procediment sancionador corresponent es determini la quantia del benefici il·lícit obtingut per la comissió de les infraccions sancionades, la sanció imposada en cap cas no pot ser inferior en la seva quantia a aquest.

Article 45. *Prescripció de les infraccions i sancions.*

1. Les infraccions molt greus prescriuen als tres anys, les greus als dos anys, i les lleus a l'any.

2. Les sancions imposades per infraccions molt greus prescriuen als tres anys; les imposades per infraccions greus als dos anys; i les imposades per infraccions lleus a l'any.

TÍTOL IV

El Consell Espanyol de Vitivinicultura

Article 46. *Consell Espanyol de Vitivinicultura.*

1. Adscrit al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, es crea un òrgan de caràcter consultiu que es denomina Consell Espanyol de Vitivinicultura.

2. El Consell Espanyol de Vitivinicultura està integrat per representants de l'Administració General de l'Estat, de les comunitats autònomes i de les organitzacions econòmiques i socials que operen en el sector vitivinícola,

de la manera que determini el Govern mitjançant un reial decret dictat a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

Article 47. *Funcions del Consell Espanyol de Vitivinicultura.*

Són funcions del Consell Espanyol de Vitivinicultura:

a) Assessorar, informar i dictaminar, quan així se li sol·liciti, sobre qualsevol disposició legal o reglamentària que afecti directament la vitivinicultura espanyola, així com formular propostes en aquest àmbit.

b) Emetre informe sobre els plans estratègics d'actuació i sobre la memòria anual sectorial.

c) Informar les meses sectorials.

d) Proposar les actuacions necessàries per a la promoció i el foment de la vitivinicultura, i fer els estudis necessaris a l'efecte.

e) Proposar les reformes administratives que siguin necessàries per a la millora del sector vitivinícola.

f) Les altres que puguin atribuir-li les disposicions vigents.

Disposició addicional primera. *Productes derivats del raïm i del vi.*

Aquesta Llei també és aplicable als productes derivats del raïm o del vi i en particular al vinagre de vi, als vins aromatitzats, al conyac, a l'aiguardent de brisa i al most. Reglamentàriament es regulen, per al conyac, les mencions «Solera», «Solera Reserva» i «Solera Gran Reserva», així com l'ús d'indicacions d'edat en les etiquetes.

Disposició addicional segona. *Estadística vitícola.*

Les comunitats autònomes mantenen i actualitzen el Registre vitícola comprensiu de les dades relatives a la vinya en el seu àmbit territorial, i traslladen al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació les variacions que es produeixen, per a la conservació i l'actualització de les dades estadístiques nacionals i el compliment de les obligacions imposades per la normativa comunitària.

Disposició addicional tercera. *Certificacions de l'origen i procedència.*

Els certificats d'origen dels vins emparats per un nivell de protecció, entenen-se així els que acrediten la qualitat vinculada a un origen geogràfic determinat, s'han d'expedir, en tot cas, a requeriment dels interessats per l'òrgan encarregat del control del nivell de protecció corresponent.

Quan es tracti de vins de taula, la seva procedència ha de ser certificada per les autoritats competents de les comunitats autònomes, a requeriment dels interessats.

Disposició addicional quarta. *Registres d'envasadors de vi.*

1. Cada comunitat autònoma ha de portar un Registre d'envasadors de vins. Es facilita l'accés a les dades que contenen aquests registres, que s'han de comunicar al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

A l'etiquetatge dels productes afectats pel Registre d'envasadors de vins hi ha de figurar com a menció obligatòria el número de registre atribuït per les comunitats autònomes competents.

2. Es manté vigent el Registre d'embotelladores d'altres begudes alcohòliques diferents del vi i la seva normativa aplicable en els termes actuals, mentre no s'aprovi la normativa específica de l'esmentat Registre per a aquestes begudes.

Disposició addicional cinquena. *Denominació Cava.*

La denominació Cava pot accedir al nivell de denominació d'origen qualificada una vegada acreditada que compleix els requisits que estableix l'article 23 d'aquesta Llei.

Disposició addicional sisena. *Sistemes de control dels nivells de protecció d'àmbit supraautonòmic.*

En funció de quins siguin els sistemes de control efectivament adoptats en relació amb els nivells de protecció d'àmbit supraautonòmic, el Govern adopta les mesures necessàries per assegurar l'aplicació real i efectiva d'aquests sistemes.

Disposició addicional setena. *Aplicació de la legislació de defensa dels consumidors i usuaris.*

Les normes que conté aquesta Llei s'apliquen sense perjudici del que disposa la legislació sobre protecció i defensa dels consumidors i usuaris.

Disposició addicional vuitena. *Organitzacions interprofessionals agroalimentàries.*

Quan l'àmbit geogràfic d'una organització interprofessional agroalimentària coincideixi amb la zona de producció i elaboració d'un v.q.p.r.d. i en la mateixa paritat entre els diferents subsectors, de conformitat amb el que estableix l'article 25 d'aquesta Llei, l'esmentada organització interprofessional, si està regulada a l'emparedat del que disposa la Llei 38/1994, de 30 de desembre, d'organitzacions interprofessionals agroalimentàries, pot assumir directament les funcions pròpies de l'òrgan de gestió i per tant ser reconeguda com a tal a tots els efectes, o en el cas que s'opti per un òrgan de gestió de naturalesa pública, aquest es pot constituir amb la mateixa representativitat i les mateixes conseqüències.

Disposició addicional novena. *Denominació d'origen.*

1. El títol III, «Règim sancionador», d'aquesta Llei, és aplicable a:

a) Les denominacions d'origen i indicacions geogràfiques protegides de productes agroalimentaris, a les quals es refereix el Reglament (CEE) núm. 2081/92, del Consell, de 14 de juliol de 1992, relatiu a la protecció de les indicacions geogràfiques i de les denominacions d'origen dels productes agrícoles i alimentaris, així com a la producció ecològica regulada pel Reglament (CEE) 2092/91, del Consell, de 24 de juny de 1991, sobre la producció agrícola ecològica i la indicació en els productes agraris i alimentaris.

b) Les denominacions geogràfiques i denominacions específiques de begudes espirituoses, que regula el Reglament (CEE) 1576/89, del Consell, de 29 de maig de 1989, pel qual s'estableixen les normes generals relatives a la definició, designació i presentació de begudes espirituoses.

2. Per a l'aplicació d'aquest títol als productes esmentats a l'apartat anterior, les mencions que conté sobre vinyes, raïms, vins i mostos s'han d'entendre refe-

rides, respectivament, a explotacions i a productes agroalimentaris o a begudes espirituoses.

3. A efectes del que disposa el capítol II del títol III són aplicables, en el que no s'oposi a aquesta Llei, les disposicions reguladores de les normes específiques de les denominacions d'origen «Qualificada Rioja», «Jumilla» i denominació «Cava», així com altres relatives a denominacions d'origen de vins ratificades pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

Disposició transitòria primera. *Actuacions prèvies.*

Mentre no es promulguin les normes reglamentàries sobre presa i anàlisi de mostres i sobre actuacions prèvies a la iniciació de procediments sancionadors, en l'esmentada matèria és aplicable, a aquests efectes exclusius, el Reial decret 1945/1983, de 22 de juny, pel qual es regulen les infraccions i sancions en matèria de defensa del consumidor i de la protecció agroalimentària, així com, si s'escau, la normativa autonòmica sobre defensa dels consumidors i usuaris.

Disposició transitòria segona. *Adaptació dels actuals reglaments de v.q.p.r.d. i òrgans de gestió a la nova regulació.*

En el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, s'han d'adaptar a les seves previsions els actuals reglaments de v.q.p.r.d., així com els seus òrgans de gestió.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que disposa aquesta Llei i, en particular, la Llei 25/1970, de 2 de desembre, de l'Estatut de la vinya, del vi i dels alcohols, amb l'excepció de les normes que conté l'esmentada Llei relatives als consells reguladors dels productes agroalimentaris, amb denominació d'origen, diferents del vi, del vinagre de vi, dels vins aromatitzats, del conyac, del most i altres productes derivats del raïm.

Disposició final primera. *Facultat de desplegament.*

Es faculta el Govern perquè en l'àmbit de les seves competències pugui dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'execució d'aquesta Llei, així com per actualitzar la quantia de les sancions pecuniàries que s'hi preveuen, tenint en compte les variacions de l'índex de preus de consum.

Disposició final segona. *Títol competencial.*

1. Aquesta Llei és d'aplicació directa a l'Administració General de l'Estat i a les entitats de dret públic que hi estan vinculades o que en depenen.

2. Constitueixen legislació bàsica, dictada a l'emparedat del que disposa l'article 149.1.13a de la Constitució, les parts següents:

- a) Títol I, complet, excepte l'article 4.
- b) Del títol II, els preceptes següents:

1r El capítol I complet, excepte l'article 16, els apartats 4 i 8 de l'article 25 i els paràgrafs b), e) i g) de l'apartat 2 de l'article 26.

2n L'apartat 1 de l'article 31.

3r L'article 32.

- c) Del títol III, els preceptes següents:

1r L'article 37.

2n L'apartat 1 de l'article 38.

- 3r Els apartats 1 i 3 de l'article 39.
 4t De l'article 40, els apartats 1, 3 i 4 íntegres; i de l'apartat 2, els paràgrafs a) i b).
 5è Els articles 41, 42, 44 i 45.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat», a excepció del que preveu l'article 11, que entra en vigor el dia 1 d'agost de 2003.

Per tant,
 Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i la facin complir.

Madrid, 10 de juliol de 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern
 en funcions,

MARIANO RAJOY BREY

MINISTERI DE L'INTERIOR

13978 REIAL DECRET 896/2003, d'11 de juliol, pel qual es regula l'expedició del passaport ordinari i se'n determinen les característiques. («BOE» 166, de 12-7-2003.)

La normativa que regula l'expedició del passaport ordinari data inicialment de dates anteriors a la vigència de la Constitució, la qual cosa, tot i haver estat modificada parcialment en diferents ocasions posteriorment, genera determinades disfuncions a l'hora d'aplicar-la, derivades tant de la mateixa antiguitat de les normes, com de la dispersió d'aquestes.

D'altra banda, la Llei orgànica 1/1992, de 21 de febrer, sobre protecció de la seguretat ciutadana, disposa l'obligació dels espanyols que pretenguin sortir del territori nacional d'estar en possessió del passaport, o document que reglamentàriament s'estableixi, i li atorga a aquest document la mateixa consideració que al document nacional d'identitat. Així mateix, reconeix el dret d'obtenir-lo a tots els espanyols que el sol·licitin, amb les úniques excepcions dels qui l'autoritat judicial n'hagi prohibit l'expedició o la sortida d'Espanya, o als qui hagin estat condemnats a penes o mesures de seguretat que comportin privació o limitació de la seva llibertat de residència o moviment, mentre no s'hagin extingit. Els menors d'edat i els discapacitats tenen el mateix dret a obtenir el passaport, si bé la llei ho condiciona al fet que disposin d'autorització dels qui exerceixen la pàtria potestat o tutela, o si no n'hi ha, de l'òrgan judicial competent.

Pel que respecta a la competència per gestionar-lo, concedir-lo i expedir-lo, la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat, l'atribueix al Cos Nacional de Policia, en recollir entre les seves funcions la d'expedir passaports.

La situació de dispersió normativa apuntada, d'una banda, la necessitat d'incorporar al passaport els nous elements de seguretat que n'obstaculitzin la manipulació i falsificació, de l'altra, així com l'exigència d'adaptació a les diferents resolucions sobre la matèria emanades dels organismes internacionals de què Espanya forma part (Unió Europea, Organització d'Aviació Civil Internacional, etc.), aconsellen la promulgació d'una norma que reculli i unifiqui les diferents disposicions referides a la

regulació de l'expedició i del contingut del passaport ordinari espanyol.

Així mateix, tenint en compte que el passaport és un document que acredita la identitat i nacionalitat del seu titular llevat de prova en contra, és imprescindible establir les previsions adequades amb vista a coordinar i centralitzar la informació entre els diferents òrgans i unitats que han de dur a terme les tasques d'expedició del document esmentat, per tal d'impedir-ne l'ús fraudulent, especialment en l'àmbit del terrorisme, la delinqüència organitzada i el tràfic d'éssers humans.

Finalment, cal assenyalar que amb aquest Reial decret també s'aconsegueix una agilitació i simplificació del procediment, atès que es faciliten les relacions dels ciutadans amb l'Administració, d'una banda, ja que se suprimeixen alguns tràmits exigits per la normativa anterior, com l'acreditació del domicili o la constància de signatura de l'autoritat o funcionari que expedeix el passaport en el mateix document, que es fan innecessaris amb la utilització de les noves tecnologies, i de l'altra, s'agilita el procediment, ja que es redueix el termini màxim per expedir-lo, de tres a dos dies.

En virtut d'això, a proposta del ministre de l'Interior, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres, en la reunió del dia 11 de juliol de 2003,

DISPOSO:

Article 1. *Naturalesa del passaport ordinari i funcions.*

El passaport ordinari espanyol és un document públic, personal, individual i intransferible, expedit pels òrgans de l'Administració General de l'Estat que en aquest Reial decret s'assenyalen, que acredita, fora d'Espanya, la identitat i nacionalitat dels ciutadans espanyols llevat de prova en contra i, dins del territori nacional, les mateixes circumstàncies dels espanyols no residents.

Article 2. *Dret a obtenir el passaport ordinari.*

1. Tots els ciutadans espanyols tenen dret a obtenir el passaport ordinari sempre que no es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Haver estat condemnat a penes o mesures de seguretat que comportin la privació o limitació de la seva llibertat de residència o de moviments, mentre no s'hagin extingit, llevat que obtinguin autorització de l'òrgan judicial competent.

b) Quan l'autoritat judicial n'hagi prohibit l'expedició o la sortida d'Espanya respecte a l'interessat que estigui inculpat en un procés penal.

c) Que motivadament li sigui limitat aquest dret pel Ministeri de l'Interior en l'àmbit de les mesures que s'hagin d'adoptar en els casos que recull la Llei orgànica 4/1981, d'1 de juny, reguladora dels estats d'alarma, excepció i setge.

2. L'obtenció del passaport per als ciutadans subjectes a pàtria potestat o a tutela està condicionada al consentiment exprés de la persona o l'òrgan que en tingui assignat l'exercici o, si no n'hi ha, de l'òrgan judicial competent.

Article 3. *Òrgans competents per gestionar i expedir el passaport ordinari.*

1. La competència per regular el passaport ordinari correspon a l'Administració General de l'Estat, que l'exerceix per mitjà del Ministeri de l'Interior.